

БАРВІНОК

№ 1 Журнал ЦК ЛКСМУ та Республіканської Ради Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна для школярів молодших класів

СІЧЕНЬ 1969

НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ

Джанні РОДАРІ

Малюнок В. ЛЕГКОБИТА

Ось мій віршик вам на свято —
Добрих зичень пребагато:

Щоб у січні, наче в квітні,
Гріли промені привітні.

Щоб в липневу спеку вітер
Вам од поту чола витер.

Щоб ваш день минав не марно,
А вночі щоб спалось гарно.

Щоб ніколи шторми, шквали
На морях не лютували.

Щоб весь рік не знали сварок
Ваш Воркіт і песик Шарик.

Щоб, хоч скільки хліб ми ріжем,
Він лишавсь м'яким і свіжим.

Щоб у склянки всі фонтани
Наливали вам сметани.

Може, вам замало того, —
Не судіть надміру строго.

А мені одного досить:
Лиш би втіху вам приносить.

З італійської.

Переклад О. ПАРХОМЕНКА.

ПОМСТА ЗА ДВІЙКУ

Григорій КИЯШКО

Малюнок М. НЕЧИПОРЕНКО

Це було жорстоко з боку Ганни Петрівни — взяти і вліпити Сашкові двійку. Та ще й з арифметики! Та ще перед самим Новим роком! Вона ж знає Сашка, як свої п'ять пальців! Знає, що четвірки до нього не самі в щоденник лізуть. Кожну гарну оцінку він упертістю добуває. І цієї двійки би не мав, якби лихий не підніс Петька Череду. Дай і дай скатати, — причепився.

Ну, Сашко й дав. А Ганна Петрівна, не довго думаючи, обом їм вивела по «гусочці». Весь клас знав цю історію, бо Петько зі своїм байдикуванням кожному в самих печінках сидів. І кожен був не від того, щоб якось провчити Петька.

На ту пору всі вже почали готуватися до новорічної ялинки. Лаштували карнавальні убори, майстрували маски, і стільки у всіх таємниць завелося, що просто жах. Хтось пустив чутку, що буде конкурс на кращу маску, що без маски на ялинку краще не потикатись.

Петько, дізнавшись про це, добув десь шмат цупкого картону, щось мудрував над ним.

— Чого носа повісив? — жартома запитав його Сашко.

Петькові цього тільки й треба було.

— Еге ж, повісив би й ти, — відказав. — Маску вигадую. Може, допоміг би, га?

— Ну страждай, страждай, — не звернув на ці слова уваги Сашко. Пам'ять про незаслужену двійку ятрила йому серце.

Та Петрик раптом підвів голову і підозріло глянув на товариша. Тільки тепер він згадав, що той нічим не клопочеться і ходить, мов засватаний, веселий і загадковий.

— Стривай, стривай, а в тебе хіба все готове? Чи, може, ти на ялинку не прийдеш?

— Як то не прийду? — аж образився Сашко. Явлюсь у такому вбранні, що з усіх вас від подиву аж маски поспадають!

— Гм, — хитрувато всміхнувся Петько. — А ти не жартуєш?

— Які тут можуть бути жарти? Сміху буде тоді, як я усім вам носа втру і заберу всі, які не є, призи.

— Ото! — недовірливо хитнув головою Петько, а сам подумав: «З якого б це лиха він так комизився? Може він і справді щось має на думці?»

— Що ж то за вбрання буде?

— Що за вбрання? Я ще й сам до пуття не знаю. Відомо тільки, що то буде справжній одяг когось із жителів далеких океанських островів. Коротше: ти мого дядька знаєш? Того, що служить механіком на кораблі далекого плавання?

Петько не знав ніякого дядька, проте розпитувати було ніколи. Його турбували власні клопоти. Він торкнув друга за рукав.

— Саню... Я придумав. А що, коли твій дядько пришле тобі не один, а два наряди?..

— Гм, — задумливо озвався Сашко. — Якби ж вони були не однаковими. Я то знаю, чого ти хочеш! Коли б не сталося так, як з тією задачкою, за яку ми по двійці заробили.

— Ну то як? — наполягав Петько.

— Треба подумати. Хіба що заради тебе...

— Ой, Саню! — кинувся обніматись Петрик, вважаючи, що діло зроблено.

Тим часом дні спливали. Серед третяків пішла чутка, що Оля Кравченко готує незвичайний карнавальний костюм «Урожай». Плаща вона знизала з золотого околоту, а на корону пророщує у горщику пшеницю. Льоня Осока майструє космічний скафандр, а Митько Книш творить якусь химерію з пір'я й очерету.

Сашко теж замикався вдома, на самоті мудрував над якимось ящичком, малював штемпелі і печатки. І тільки Петрик безоглядно байдикував та ще й підсміювався над усіма. Думка про дивовижні вбрання сміливих індійців так заполонила його, що він якось сказав Сашкові:

— Знаєш ти що: давай відтепер ми будемо називатись Сашко-Шкіряна Панчоха і Петько-Соколине Око. Як у Фенімора Купера. Згода?

— Панчоха, той панчоха, — байдуже погодився той. І додав: — Тільки не ручусь я за ті на-

ряди. Це ж зовсім інша географія. Давай краще ми щось своє зробимо.

— Навіщо! — безтурботно відказав Петько.

До Нового року залишалось днів зо три, а з островів ані вісточки.

— Як ти гадаєш, Шкіряна Панчохо, — почав непокоїтись Петрик, — не могли там на посилці переплутати адресу?

Сашко знизав плечима.

Минув ще один день.

— Як ти гадаєш, — знову приставав Петрик, — не могла ту посилку в дорозі міль з'їсти?

Шкіряна Панчоха у відповідь зневажливо хмикнув.

Минув ще день. Передостанній.

Сашко сидів у теплій хаті. Розклав на столі якесь ганчір'я, креслив крейдою, латав, орудував кравецькими ножицями і голкою. Готові убори

він приміряв на себе перед дзеркалом, і лукава посмішка вигравала на його вустах. Так і спати ліг, щось ретельно обдумуючи.

А вранці свято. Вранці сліпуче сонце вдарило в морозяні шибки, побудило в садах щигликів і синичок. На вулиці дорослі й діти весело вітаються, ще через дорогу голосно гукають:

— З Новим роком!

— Щастя й здоров'я вам!

Сашко був ще в ліжку, коли до нього прибіг захеканий Соколине Око. Він грюкнув дверима і, навіть не оббивши з валянців снігу, замотався по хаті.

— Вставай, вставай! Вже наші хлопці, я бачив, на ялинку йдуть.

Тут він помітив на краєчку стола невеликого ящичка з чужоземними штемпелями.

— О, нарешті! — кинувся до нього.

Один в трусах і в сорочці, другий у валянцях і в заінеєному кожушку аж витанцьовували навкруг ящичка. Шкіряна Панчоха ловко підважив кришку ножицями. Соколине Око одну за одною розбирав тоненькі обгортки, всунувся в ящик майже носом. Ще б пак, на денці рядочком лежало не так гарне, як підозріло дивовижне вбрання. Ніби й з льону виткане, але Сашко заприсягся, що з чистого пальмового волокна. Під ним кілька грубо виструганих дерев'яних браслетів, якісь шпичаки і великі сережки.

Сашко з цікавістю переглянув увесь цей скарб.

— Я так і знав, — нарешті сказав він. — Наряд один. Ну, що ж, доведеться віддати його тобі, — безпорадно розвів руками. — Я вже якось перебуду у своєму саморобному.

Соколине Око сяяв радістю.

— Ти справжній друг, Сашко, — вимовив розчулено.

Та що це? Стріпнувши благенькою курткою, Петько враз спохмурнів, перевів погляд на друга й сказав:

— Дірява ти Панчоха, Сашко. У чому ж я тепер на ялинку явлюся?

— Ба!.. — розкрив рота Сашко.

— Та ж дивись, весь цей страмотний наряд розмальовано двійками. За них мені й так перепадає, а тепер і зовсім проходу не дадуть.

— Та це так, якісь туземські позначки, — спробував розважити друга Сашко. В очах його мигтіли лукаві бісики...

Третяки прийшли на ялинку всі, як один. Маски по черзі розгадували, вручали подарунки. І тільки одного не впізнавали. Він навмисне тулився по закутках, а «нетутешній» убір був на ньому одягнутий навиворіт.

12 Місяців

Грецька казка

Була собі бабуся. Ішла вона якось на поле і побачила дорогою печеру, а в печері дванадцять діточок. А було то дванадцять місяців. Місяці й питають бабусю:

— А хто з нас, бабусю, найкращий?

— Усі гарні, — одказує. — Січень сніговій, у січні сніг іде; як прийде лютий — пороша сипле; зайде травень — усе зацвіте... Геть усі як є гарні...

Місяці тоді кажуть:

— А йди до нас ближче, бабусю. Як ти нас так похвалила, то віддячимось тобі. Дай-но свою хустину.

Ледве здужала старенька хустину зав'язати.

— Спасибі вам, голуб'яточка, — подякувала та й пішла додому. А вдома каже дітям:

— Вже тепер не будемо, дітки, бідувати, гляньте-но, що я вам принесла. — Розв'язала хустку, а з неї золото так і посипалося.

Коли це приходить до тої бабусі сусідка та й дивує, де це в неї стільки золота взялося. Як почула, пішла й собі до місяців.

— Здорові були, дітки!

— Добридень, бабусю! Що ти нам принесла?

— А я йшла дорогою, бачу печера, думаю, зайду.

— То скажи нам, бабусю, котрий місяць найкращий?

— Котрий найкращий? — сусідка задумалася. — Але жоден доброго слова не вартий. У січні сніг мете, у лютому — пороша, у червні сонце пече... Що один, що другий — нічого не варті.

— Ну що ж! Дай нам свою хустину, — мовили місяці. Сусідка дала їм свою хустину, а вони насипали її так, аж ледве здужала вона її зав'язати, й пішла додому.

Вдома каже дітям:

— Тепер нам буде так добре, як нашим сусідам. А гляньте-но, що я вам принесла!

Розв'язала хустину, а в ній саме каміння.

Розгнівалася сусідка й побігла до бабусі виказати, що зле їй нарадила.

— А що ти казала місяцям, як тебе питали, котрий найкращий?

— Казала, що жоден нічого не вартий!

— От вони тобі так і віддячились, як бачиш.

Малюнок А. ЖУКОВСЬКОГО.

Кузьма ГРИБ

ХОЧА ЛИСТ І ЗАПІЗНИВСЯ

Малюнки В. ГЛУЗДОВА

У хаті поночі. Тихо. Господарі сплять. Біля грубки на стільчику Марко сидить, жмутками солому підкидає. Вогонь кидається на віхті, перескакує з однієї стеблини на другу, потім охоплює весь віхоть разом, і жовте полум'я теплом хлюпає на лице, на руки хлопчини. Вогонь палахкотить, а Марко дивиться на нього, і здається йому, наче то не солома, а його дитинство згоряє, залишаючи, як сірий попіл, скорботний слід.

Марко прислухався. Під грубкою на тапчані спить хазяїн. Він приїхав з лісу (крав громадські дрова). Намерзся і спить міцно, тільки сопе. На печі господиня і діти. Вони кидаються ві сні, щось тихо белькочуть. Марко напхав повну грубку соломи, підвівся, глянув скоса на хазяїна, на білий кожух, котрим він укритий, потім присів. Швидко витяг з-за пазухи аркуш паперу, розгорнув його, розгладив долонями, намагаючись не шелестіти. В цю мить вогонь спалахнув дужче, полум'я впало на портрет чоловіка в кепці, з червоною стрічкою на грудях.

— Ле-нін!.. — видихнув Марко, а його очі, темні, з відблисками вогню, оповив смуток. Спогад огорнув хлопця, виніс із хати.

...Було це три роки тому. Гаряче, що аж земля потріскалася, літо тисяча дев'ятсот двадцять першого року червоніло черешнями. Зі школи Марко побіг прямо в ревком. Там його батько був головою. Він стояв біля столу. Стрункий, високий, з наганом при боці, в кашкеті з червоною околицею — бо котовець. А в руках тримав цупкий аркуш паперу, всміхався. Марко кинувся до батька, схопив за руку, потяг її донизу, гаряче запитав:

— Щось з повіту одержали, тату?

Батько опустив руку, і Марко побачив на папері чоловіка в кепці, з червоною стрічкою на грудях.

— Це товариш Ленін. Наш вождь. Нікого з бідних в обиду не дає, а сам життя за революцію не жаліє. В тюрмах сидів, груди йому контра прострелила, а він живий! І завжди житиме! Запам'ятай це!

— Запам'ятаю, тату!.. — пообіцяв Марко. Хороше було дивитися Маркові на тата.

— І ти не даєш, батьку, кривдити бідних, тому тебе й ненавидять багатії! — гордо сказав Марко.

— Бо живу, як Ленін учить! — сказав синові голова ревкому. — А портрет цей дарую тобі. Щоб образ Леніна завжди в серці твоєму був. А як важко буде — до нього звертайся. Він порадить, як жити. І сам живи, як Ленін.

захочеться ще більше знати про Леніна, Ленінський комсомол, про юних ленінців, про орден Леніна.

КЛУБ ЖОВТЕНЯТ ЗАВЖДИ ПРИЙДЕ ВАМ НА ДОПОМОГУ

У «КЛУБІ» ДРУКУВАТИМУТЬСЯ МАТЕРІАЛИ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ВАШІЙ ЖОВТЕНЯТСЬКІЙ ЗІРОЧЦІ КРАЩЕ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО СВЯТКУВАННЯ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА. АЛЕ ВИ БУДЕТЕ НЕ ПРОСТО ЧИТАЧАМИ ЖУРНАЛУ, А АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СВОГО КЛУБУ. МИ ДАВАТИМЕМО ВАМ ЗАВДАННЯ, А ВИ БУДЕТЕ ЙОГО ВИКОНУВАТИ.

ПРО ТИХ, ХТО НАЙКРАЩЕ ВИКОНАЄ НАШІ ЗАВДАННЯ, МИ РОЗКАЖЕМО В «КЛУБІ ЖОВТЕНЯТ». НАЙАКТИВНІШИХ ЖОВТЕНЯТ НАГОРОДИМО ПОДАРУНКАМИ. А ВОЖАТИХ ЖОВТЕНЯТ, ЯКІ НАЙКРАЩЕ ПІДГОТУЮТЬ СВОЮ ЗІРОЧКУ ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІЛЛІЧА, НАГОРОДИМО ПУТІВКАМИ В ПІОНЕРСЬКИЙ ТАБІР НА БЕРЕЗІ МОРЯ — «МОЛОДА ГВАРДІЯ».

ПЕРШЕ ЗАВДАННЯ

1.

Напишіть нам, які подарунки ви вирішили підготувати до дня народження Володимира Ілліча Леніна.

2.

Які книжки про В. І. Леніна ви зібрали для своєї книжкової полиці вдома і в класі?

3.

Напишіть нам, про що б ви хотіли довідатись у «Клубі жовтенят».

Юхим ЧЕПОВЕЦЬКИЙ

Малюнки Г. ТУЛЬЧЕВСЬКОЇ

Минулого року в нашому журналі ви читали першу частину цієї казки. В ній розповідалося, як Мицик допомагав тіточці Марині хазяйнувати, а її синові Петрику — робити уроки і малювати. Він так гарно допомагав, що тіточка Марина вирішила подарувати мишеняті Мицику кота. А що з того вийшло, ви зараз узнаєте.

МИЦИК І КИЦИК

ДОБРИДЕНЬ!

Ще раз, — добридень! Чого ж це ви знову не туди дивитесь? Це ж слон. А я ось тут, коло мавп'ячої клітки. Пам'ятаєте, ми з вами познайомились у тіточки Марини?.. А як ви довідались, що я тепер працюю в цирку? Ви просто прийшли на екскурсію? До нас у циркові стайні щодня приходять і дорослі й діти. Звірі люблять дивитися на різні екскурсії. Тільки будь-ласка не думайте, що тут самі коні. Ні, це місце подавньому зветься стайнями або конюшнями, але живуть тут усякі звірі, які виступають у цирку. Оце, наприклад, гуска, а це ведмідь Клишоногий, а це наш директор Кузьма Іванович, а ото дресирований цап Буцько, а ось приборкувачка левів та тигрів, тіточка Батіжкова. Ми з нею вже одного разу виступали. А ось її леви...

Ви дуже раді, що ми з вами знову зустрілися? Тепер по знайомству ви дістанете найкращі місця в цирку: під стільцями першого ряду...

Ви питаєте, як я сюди потрапив? О, то ціла історія! До того ж, я тут не сам, а ще де з ким... Хочете знати, як це сталося? Будь ласка. До початку вистави часу ще багато, я встигну вам усе розповісти. І, перш за все, про те,

ЯК Я ПОЗНАЙОМИВСЯ З СВОЇМ ПОДАРУНКОМ

Ви, звичайно, пам'ятаєте, чим закінчилася минула історія. Так от, коли тіточка Марина принесла мені в подарунок сибірського кота, я сидів у своїй нірці: хотів, щоб вони трохи похвилювалися, пошукали мене. Але тіточка Марина та Петрик про мене раптом забули. Вони стали носитися з моїм подарунком по кімнатах і казати про нього різні приємні речі:

— Ой, які ж у нас оксамитні вушка! — воркотіла тіточка Марина.

А Петрик додавав:

— І вуса!

— Ой, які ж у нас біленькі зубки!

А Петрик додавав:

— І хвіст!

— Ой, які ж у нас чудові кігтики!

А Петрик додавав:

— І очиська!

Із цих розмов я усвідомив, що мені дістався дуже добрий подарунок — з «зубками», «кігтиками», «очиськами», і мені треба якнайшвидше на нього подивитись.

Коли тіточка Марина й Петрик пішли собі, я тишком-нишком висунувся з нірки і відразу все побачив. Мій миленький гарненький подаруночок сидів під обіднім столом і світив своїми зеленими очиськами. Він був дуже сибірський, дуже поважний, і на шиї в нього висів шовковий бант.

«Як же я в своєму сірому наряді з'явлюся перед таким чепуруном? — подумав я й одразу згадав тіточку Марину. Вона завжди до приходу гостей робилася гарною: малювала собі рожеві щоки, білий ніс і чорні брови. Я теж вирішив стати гарним і хутко забрався на туалетний столик тіточки Марини. Виявляється, вона й тут про мене потурбувалася: виставила різні пахощі, мастила, туш, а пудрениця навіть була відкрита, і в неї покладена м'яка пуховочка. Але найбільш мене звеселив мій власний живий портрет. Він стояв переді мною і робив усе те, що й я: махав хвостом, умивався, винюхував усе навкруг. Я спочатку подумав, що це якесь інше мишеня, але, коли поторкав лапою, почув, що це скло. Тут я ще раз упевнився, що тіточка Марина любить мене, як свого рідного тата, бо його портрет теж був у цій кімнаті і так само під склом.

Я з хвилинку помилувався собою і розпочав роботу. Губи, як тіточка Марина, я фарбувати не став, адже ж я не мишиха, а мишенятко Мицик. А вуса я трошечки підчорнив, і вони зразу стали стирчати як годиться. Потім напудрив носа... Ех, було б гарно, якби він у мене був більший, такий, як у тіточки Марини! Але в мене, самі знаєте, який ніс,—менший за сірникову голівку. Довелось пудритися цілком. Вийшло дуже гарно. Я навіть тоді подумав: «Якби була пудрениця розміром з ванну, тіточка Марина теж пудрилася б цілком».

Тепер я став дуже схожий на не дуже білого ведмедя. Я навіть тихесенько погарчав, як ведмідь. Потім, щоб стати ще красивішим, узяв пуховочку в зуби і пішов знайомитися. По дорозі я так замріявся про свою красу, що й не помітив, як підкотився аж під самий ніс дорогого подаруночка.

І тут сталася біда. Страшна, непоправна. Мій подаруночок затремтів, закотив очі, впав на спину й не дихає...

Я, звичайно, до нього:

— Ну, милесенький! Ну, малесенький! Ну, котику мій, не бійся, я тебе не з'їм! Я тебе захищатиму...

Та пізно: вуса вже не ворушилися. Загинув!.. Від страху загинув!.. «Ех, дурна моя голова! Дурний хвіст! — став я клясти сам себе. — Як це я не подумав, що тіточка Марина, така велика, та й то, побачивши мене, щоразу зомліває... Ой, горе, горе! Убивця я! Жорстокий убивця!»

І заходився плакати й ридати над своїм загиблим подарунком.

Та не був би я мишенятком Мициком, якби не зумів врятувати друга, повернути його до життя, навіть якби для цього потрібні були чародійні засоби. І такі засоби знайшлись.

ЧАРОДІЙНИЙ ЗАСІБ

Не встигли ще висохнути сльози на моїх вусах, як я згадав, чим тіточка Марина рятує себе щоразу від смерті. Я згадав про валер'янку.

За одну хвилину чародійна пляшечка вже опинилася перед мертвим котом. Я миттю викусив корок і капонув чарівною рідиною на холодний котячий ніс.

Чудо сталося. Мій подарунок розплющив очі і здивовано поглянув навколо. А за хвилину він став у сто разів живіший, ніж до своєї смерті. Хвіст і лапи його затремтіли, очі бігали, ніс зашмагав з боку в бік. Нарешті він здогадався, звідкіля йде чарівний запах. Він схопив тремтячими лапами пляшечку та й ну хлебтати й муркотіти: «М'яв, м'яв валер'янку! М'яв, м'яв валер'янку!» — і все миттю вимуркотів.

Кімната відразу пропахла валер'янкою. А кіт став на задні ноги, стуконув себе кулаком у груди і заговорив так, наче б то у нього в животі застріляв іграшковий пістолет: «Гик... гик... гик...»

— Ти знаєш — гик — хто я такий? — спитав він мене.

— Не знаю, — прикинувся я.

— І я — гик — не знаю, — признався він. Потім покачав по підлозі порожню пляшечку й сказав:

— А це — гик — що таке?

— Валер'янка, — кажу.

— Добра валянка, — сказав він і давай валятися по підлозі і робити на голові стойку.

— А як тебе звуть?

— Кицик, — каже.

— А мене Мицик, — відповідаю йому.

— Дуже приємно! — сказав він і простягнув мені кінчик свого хвоста.

Я з задоволенням потиснув його й спитав:

— Ну що, ти мене тепер уже не боїшся?

— Гик... не знаю, — сказав він. Потім як гаркне: — Я тепер — гик—нікого не боюся!.. От!..— і пішов на задніх лапах по кімнаті.

«Дивовижна річ — валер'янка!— подумав я.— Мертвого віджививла і на задні лапи підняла! Тому, мабуть, і тіточка Марина так вільно ходить на задніх лапах!»

А котик мій розходився щодуху: завертів хвостом, мов пропелером, і хотів залетіти на люстру. Потім стягнув зі столу скатерку, загорнувся в неї, як у плащ, та й заспівав на мою честь славетну пісню: «Шумів, яко миш!»

Мені теж схотілося мати плащ, і я потяг скатерку з туалетного столика. Вірний друг Кицик тут же став помагати мені, і на нас раптом посипались коробочки, мастила, різні пляшечки й слоїки. Наша дружба запахтіла всіма найкращими пахощами. Потім нас накрила скатерка, й стало темно, як у моїй нірці.

У цю чудову мить до кімнати зайшли тіточка Марина та Петрик.

— Ага, попались! — радісно закричав Петрик і кинувся до нас. Тіточка Марина, звичайно, також. Але мені, чесно кажучи, це не дуже сподобалось: коли в «кота й мишку» гратися, то зайві гравці не потрібні. Я помітив під скатеркою щілинку, гукнув Кицикові «До завтра!» і вистрибнув геть.

Вже з своєї нірки я почув, як тіточка Марина стала чимось пригощати Кицика й примовляти: «Ось тобі! На тобі! На!..» І він одразу заспівав іншої пісні. Ще тіточка Марина обізвала його п'яницею. Більш я нічого не почув.

Я так нанюхався валер'янки, що став засипати, і в голову полізли різні веселі сни. Наприклад, в одному з них я мало не з'їв свого Кицика...

Та на ранок почалася нова, не дуже радісна історія.

(Далі буде).

ВЧИСЬ БАЧИТИ КРАСИВЕ

Дорогі друзі! До редакції журналу «Барвінок» надходить дуже багато малюнків. Надсилають їх юні читачі, — показують, як вони вміють малювати, а декотрі просять помістити їхні роботи в журналі.

Про малюнки сьогодні й поговоримо. Є серед них гарні, цікаві, а є негарні. І таких, негарних, на жаль, більшість. Негарні, передусім, тому, що в них багато помилок. Так, помилок. Помилки бувають не лише в листах, а і в малюнках. Бо й малювання має свої закони, правила. Про деякі з цих правил згадаємо, розглядаючи роботи наших читачів.

Дівчинка Валя намалювала хату. Аркуш згорнуто вчетверо. Хата намальована не вельми добре. Та якби малюнок був і дуже вдалий, то його зіпсовано: не можна малярську роботу ламати, згортаючи. За розміром малюнка треба робити конверт, та ще й картон підкладати, аби малюнок не ламався. Не вказала Валя, скільки їй років. А це теж треба — при оцінці малярської роботи важливо знати вік художника.

Коля з Охтирки наполягає, аби його малюнок обов'язково надрукували. Не питає, гарна його робота, чи ні, не просить поради, допомоги досвідченого художника, а хоче будь-що бачити свій малюнок надрукованим. А для чого? Щоб хвастатися перед товаришами? Отже: малювати треба не для того, щоб десь хвалитися, а щоб опановувати вмінням малювання.

Часто надсилають нам чужі малюнки. Перемалював картину з книжки чи журналу, підписав своїм прізвищем і надіслав. А цього не слід робити. Нікому ж не спаде на думку переписати вірш Шевченка чи Пушкіна і видати його за свій, — ніби ти сам його видумав і склав. То хіба можна це робити з малюнками?

Треба самому вибирати тему, самому малювати. Тем може бути дуже багато. Це і будинок, де ти живеш, і твоя мама, тато, бабуся. І школа, і те, як приймали тебе в піонери, як відпочивав улітку.

Художник мусить завжди старанно міркувати: і перед тим, як взятися до роботи, і вже під час малювання. Адже треба обдумати, як розмістити деталі свого малюнка, яким кольором що малювати.

І ще одне. Дехто гадає, що, коли вмієш малювати, неодмінно маєш стати художником. Це не вірно. Вміння малювати треба людям різних професій: і лікарю, і вчителю, і інженеру, і будівельнику. Отже: з дитинства вчись малювати, не думаючи, аби мати славу художника.

Нарешті, останнє: вчись помічати, бачити красиве. Навколо нас його дуже багато: і природа, і новобудови, і люди, і зорана нива, і літак у небі, і пароплав на ріці. Зумій тільки передати його на папері!

Є на Полтавщині село Опішня. Воно здавна славиться народними майстрами. Знаменитими опішнянськими орнаментами милуються глядачі на виставках у нашій країні й за кордоном. А от малий опішнянець Вітя не знає, що йому малювати. Ми б йому радили: більше приглядайся до розписів на посуді, до вишивок на рушниках, на українському одязі, до рідного пейзажу,— до всього, що тебе оточує. Вчись розуміти красу і захоплюйся нею. Тоді матимеш, що малювати.

Цією короткою розмовою ми починаємо наші поради юним художникам. А в наступному номері розкажемо про матеріали й приладдя для малювання.

Н. ОСТАШИНСЬКИЙ.

Юний художник

Пилип ГОЛУБНИЧИЙ

Я малюю вітер,
Що в степу гуляє,
Що струнку тополю
В полі нахиляє.
Я малюю вишню

В білому вінку,
Що розквітла пишно
В нашому садку.
Я малюю місто
В золотих вогнях,

Синє небо чисте,
Через гори шлях.
Я малюю танки,
Дужі кораблі,
Що чатують пильно

Спокій на землі.
Я малюю школу,
Коло школи сад,
І веселе поле —
Всю Країну Рад.

Малюнки і текст А. ВАСИЛЕНКА

НОВОРІЧНА ПРИГОДА ДІДА МОРОЗА І СНІГУРОНЬКИ

Дід Мороз написав Барвінкові листа.

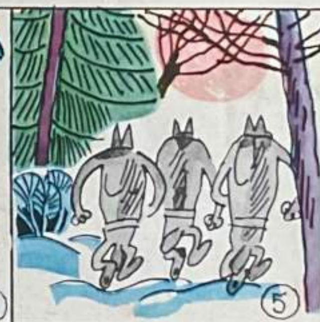
Послав авіапоштою над темним-темним лісом.

В лісі жили голодні-голодні вовки. Помітили сірі «голубка».

Взяли розбійницьку зброю.

Збили дідову вісточку. Прочитали й вирішили перехопити гостинці.

Перегризли величезне дерево. Перегородили шлях.

Давай, діду, щось смачненьке!

Хитрий дід Мороз! Шепнув Снігурочці, аби надула гумових поросят.

Зраділи вовки, мерщій до «їжі»!

Бабахнули гумові «поросята», як три рушниці.

Мов вітром зметнуло сірих розбійників... Прямо в зоопарк залетіли!

Привіз дід Мороз Барвінкові й Ромашці гостинці, а читачам — свою пригоду.

МАЛЮНКИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

МАЛЮНКИ НАШИХ

Добре пише це перо

«Наш паровоз вперед лети». Гена Панамар, учень 4-го класу, м. Каховка, Херсонської області.

«Мавзолей Леніна». А. Липовий, с. Степове, Донецька область.

«Альпіністи на Ельбрусі». Ігор Михайловський, м. Луганськ.

Індекс 74022 Обкладинка С. Артюшенка. Макет Г. Тульчевської.

Підписано до друку 29. XI 1968 р. Зам. 06080. 3 фізичн. аркуші 60×90 1/8. Обліково-видавн. 3 1/3 арк. Тираж 510.000. Рік видання сорок другий. Виходить раз на місяць. Рукописи не повертаються. «Барвинок» на украинском языке.

Видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь». Адреса редакції: Київ, Пушкінська, 28. Тел. 25-01-75, 24-13-97. Ціна 10 коп.

Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна». Київ, Брест-Литовський проспект, 94.